

133

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 31 grudnia 1999 r.

w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzonej w Lugano dnia 16 września 1988 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 61 ustęp 2 Konwencji o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzonej w Lugano dnia 16 września 1988 r., został złożony dnia 1 listopada 1999 r. Radzie Związkowej Szwajcarii, jako depozytariuszowi, dokument ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską wymienionej konwencji.

W trakcie składania dokumentu ratyfikacyjnego dokonano na podstawie artykułu Ib Protokołu nr 1 zgłoszenia zastrzeżenia w następującym brzmieniu:

„Rzeczpospolita Polska zastrzega sobie prawo do nieuznawania i niewykonywania orzeczeń wydanych w innych Umawiających się Państwach, jeżeli jurysdykcja sądu państwa pochodzenia wynikająca z artykułu 16 punkt 1 litera b) opiera się wyłącznie na tym, że pozwany ma miejsce zamieszkania w państwie pochodzenia i nieruchomości położona jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

Równocześnie, na podstawie artykułu 63 konwencji, złożono oświadczenie dotyczące niżej wymienionych artykułów konwencji, w następującym brzmieniu:

- „1. *do artykułu 3 konwencji* — w Rzeczypospolitej Polskiej nie mają zastosowania do osób określonych w artykule 3 ustęp 1 konwencji — artykuły 1103 i 1110 kodeksu postępowania cywilnego,
2. *do artykułu 32 konwencji* — w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia sądu zagranicznego składa się do sądu okręgowego,
3. *do artykułu 37 konwencji*
— w Rzeczypospolitej Polskiej środek zaskarżenia od orzeczenia sądu pierwszej instancji wnosi się do sądu apelacyjnego,

— w Rzeczypospolitej Polskiej od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia dopuszczalna jest tylko kasacja,

4. *do artykułu 40 konwencji* — w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wniosek o zezwolenie na wykonanie orzeczenia sądu zagranicznego został oddalony, wnioskodawca może wnieść środek zaskarżenia do sądu apelacyjnego,
5. *do artykułu 41 konwencji* — w Rzeczypospolitej Polskiej, od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia określonego w artykule 40 konwencji dopuszczalna jest tylko kasacja,
6. *do artykułu 55 konwencji* — konwencja z Lugano zastępuje następujące umowy:
 - Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii o wzajemnych stosunkach w sprawach z zakresu prawa cywilnego oraz o dokumentach, podpisaną w Wiedniu dnia 11 grudnia 1963 r.,
 - Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Francuską o prawie właściwym, jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń w zakresie prawa osobowego i rodzinnego, sporządzoną w Warszawie dnia 5 kwietnia 1967 r.,
 - Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Grecką o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych, podpisaną w Atenach dnia 24 października 1979 r.,
 - Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Włoską o pomocy sądowej oraz o uznawaniu i wykonywaniu wyroków w sprawach cywilnych, podpisaną w Warszawie dnia 28 kwietnia 1989 r.”

Zgodnie z artykułem 62 ustęp 3 niniejszej konwencji wchodzi ona w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej dnia 1 lutego 2000 r.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, co następuje:

1. Zgodnie z artykułem 61 ustęp 3 wymienionej konwencji weszła ona w życie dnia 1 stycznia 1992 r.

2. Następujące państwa stały się stronami wymienionej konwencji w niżej podanych datach:

Austria	1 września 1996 r.
Belgia	1 października 1997 r.
Dania	1 marca 1996 r.
Finlandia	1 lipca 1993 r.
Francja	1 stycznia 1992 r.
Grecja	1 września 1997 r.
Hiszpania	1 listopada 1994 r.
Irlandia	1 grudnia 1993 r.
Islandia	1 grudnia 1995 r.
Luksemburg	1 lutego 1992 r.
Niderlandy	1 stycznia 1992 r.
Niemcy	1 marca 1995 r.
Norwegia	1 maja 1993 r.
Portugalia	1 lipca 1992 r.
Szwajcaria	1 stycznia 1992 r.
Szwecja	1 stycznia 1993 r.
Włochy	1 grudnia 1992 r.
Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej	1 maja 1992 r.

3. Podczas składania dokumentów ratyfikacji i w terminach późniejszych złożone zostały przez następujące państwa podane poniżej oświadczenia i zastrzeżenia:

AUSTRIA

Oświadczenie złożone dnia 27 czerwca 1996 r., na podstawie artykułu VI Protokołu nr 1 do niniejszej konwencji:

„Na podstawie artykułu 32 ustęp 1 wniosek w Austrii wnosi się do „Landesgericht” bądź „Kreisgericht”. Na podstawie artykułu 37 ustęp 1 i artykułu 40 ustęp 1 środek zaskarżenia w Austrii wnosi się do „Landesgericht” bądź „Kreisgericht” (jako sądu właściwego do złożenia wniosku).

W związku ze zmianą § 82 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, wprowadzoną nowelizacją do ustawy o postępowaniu egzekucyjnym z 1995 r., (ustawa z dnia 8 sierpnia 1995 r., BGBl nr 519) właściwy do stwierdzenia wykonalności zagranicznego tytułu egzekucyjnego, od dnia 1 października 1995 r., jest tylko „Bezirksgericht”. Środki zaskarżenia od orzeczeń wnosi się do „Bezirksgericht” (jako sądu właściwego do złożenia wniosku).

Właściwym urzędem w rozumieniu artykułu 2 ustęp 1 Protokołu nr 2 do niniejszej konwencji jest „Bundesministerium für Justiz” Postfach 63, A-1010, Wien.

Ponadto Republika Austrii ratyfikowała konwencję wraz z oświadczeniem w brzmieniu:

„Republika Austrii składa oświadczenie o złożeniu sprzeciwu przewidzianego w artykule IV drugi akapit Protokołu nr 1 o niektórych zagadnieniach jurysdykcji, postępowania i wykonania”.

DANIA

Oświadczenia złożone dnia 20 grudnia 1995 r. podczas składania dokumentu ratyfikacji:

„Konwencji nie stosuje się do Wysp Owczych i Grenlandii”

Oświadczenia do artykułów 3, 32, 37, 40, 41 i 55, złożone na podstawie artykułu 63 konwencji:

Do artykułu 3 konwencji:

Ustawa o ustroju sądów powszechnych i postępowaniach sądowych (postępowanie cywilne i karne) artykuł 246 § 2 i 3.

Do artykułu 32 konwencji:

Do sądu właściwego miejscowo.

Do artykułu 37 ustęp 1 konwencji:

Do sądu odwoławczego.

Do artykułu 37 ustęp 2 konwencji:

W przypadku odwołania do Sądu Najwyższego, za zgodą Ministra Sprawiedliwości.

Do artykułu 40 konwencji:

Do sądu odwoławczego.

Do artykułu 41 konwencji:

W przypadku odwołania do Sądu Najwyższego, za zgodą Ministra Sprawiedliwości.

Do artykułu 55 konwencji:

Konwencja między Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią i Szwecją o wzajemnym uznaniu i wykonaniu wydanych orzeczeń, podpisana w Kopenhadze dnia 16 marca 1932 r.; oraz

Konwencja między Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią i Szwecją o uznaniu i wykonaniu orzeczeń sądowych prawa prywatnego, podpisana w Kopenhadze dnia 11 października 1977 r.

Właściwym organem w rozumieniu artykułu 2 Protokołu nr 2 konwencji z Lugano jest w Danii Ministerstwo Sprawiedliwości.

FRANCJA

Zastrzeżenie złożone dnia 3 sierpnia 1990 r. podczas składania dokumentu ratyfikacji Radzie Związkowej Szwajcarii:

„Ratyfikując konwencję i załączone do niej protokoły, na podstawie artykułu I b Protokołu nr 1, Francja oświadcza, że zastrzega sobie prawo do nieuznawania i niewykonywania orzeczeń sądowych wydanych w innych Umawiających się Państwach, jeżeli jurysdykcja sądu państwa pochodzenia wynikająca z artykułu 16 punkt 1 litera b) konwencji opiera się wyłącznie na tym, że pozwany ma miejsce zamieszkania w państwie pochodzenia i nieruchomości położona jest we Francji.”

GRECJA

Zastrzeżenie złożone dnia 11 czerwca 1997 r. podczas składania dokumentu ratyfikacji Radzie Związkowej Szwajcarii:

„Grecja oświadcza, że stosując artykuł 1b Protokołu nr 1 załączanego do konwencji zastrzega sobie prawo do nieuznawania i niewykonywania orzeczeń sądowych wydanych w innych Umawiających się Państwach, jeżeli jurysdykcja międzynarodowa sądu państwa pochodzenia wynikająca z artykułu 16 punkt 1 litera b) konwencji opiera się wyłącznie na tym, że pozwany ma miejsce zamieszkania w państwie pochodzenia i nieruchomości położona jest w Grecji.”

Zastrzeżenie to jest integralną częścią artykułu 1 ustawy, na mocy której konwencja ta została ratyfikowana.

HISZPANIA

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej złożyło dnia 31 lipca 1998 r. Radzie Związkowej Szwajcarii oświadczenie o zastosowaniu na terytorium Gibraltaru Konwencji o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzonej w Lugano dnia 16 września 1988 r.

Rząd Hiszpanii sprzeciwia się tej próbie jednostronnego rozszerzenia zastosowania konwencji z Lugano bez zgody innych Umawiających się Państw, co jest sprzeczne z literą niniejszej konwencji i prawem międzynarodowym.

- 1) Tekst niniejszej konwencji nie zawiera żadnego artykułu pozwalającego Zjednoczonemu Królestwu na stosowanie konwencji na terytoriach europejskich, które reprezentowane są w stosunkach międzynarodowych przez rząd Zjednoczonego Królestwa.
- 2) Takie jednostronne rozszerzenie stosowania tej międzynarodowej konwencji na terytorium Gibraltaru sugeruje ustanowienie zobowiązań sądowych dla innych Umawiających się Państw, co nie jest możliwe zgodnie z prawem międzynarodowym bez zgody wyrażonej przez wszystkie strony i każdą z osobna.

Dlatego też rząd Hiszpanii sprzeciwia się takiej jednostronnej próbie rozszerzenia stosowania konwencji z Lugano i oświadcza wyraźnie, że nie akceptuje zastosowania na terytorium Gibraltaru żadnego z wymienionych artykułów zawartych w oświadczeniu Zjednoczonego Królestwa.

ISLANDIA

Oświadczenie złożone dnia 11 września 1995 r.:

W związku z artykułem VI Protokołu nr 1 do niniejszej konwencji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych informuje Związkowy Departament Spraw Zagranicznych, że artykuł 77 ustawy o postępowaniu cywilnym nr 85/1936, do którego odnosi się artykuł 3 konwencji,

został uchylony i zmieniony artykułem 32 paragraf 4 nowej ustawy o postępowaniu cywilnym nr 91/1991.

Oświadczenie złożone dnia 22 września 1997 r. przez Republikę Islandii Radzie Związkowej Szwajcarii, na podstawie artykułu VI Protokołu nr 1 o niektórych zagadnieniach jurysdykcji, postępowania i wykonania:

„Rozdział III ustawy o zajęciu i nakazach sądowych (lög um kyrrsetningu og lögbann), do którego odnosi się artykuł 54a (7) niniejszej konwencji, został uchylony i zastąpiony rozdziałem IV ustawy o zajęciu i nakazach sądowych (lög um kyrrsetningu og lögbann) nr 31 z dnia 23 kwietnia 1990 r., która weszła w życie dnia 1 lipca 1992 r.”

Niniejsza notyfikacja jest adresowana zgodnie z artykułem 67 konwencji do państw, które były reprezentowane na konferencji dyplomatycznej.

NIDERLANDY

Ambasador Niderlandów podczas składania dokumentu ratyfikacji w dniu 23 stycznia 1990 r. złożył oświadczenie o stosowaniu konwencji na terytorium Królestwa w Europie.

NIEMCY

Oświadczenie złożone dnia 14 grudnia 1994 r. podczas składania dokumentu ratyfikacji:

W związku ze złożeniem dokumentu ratyfikacji, Ambasada, w imieniu Republiki Federalnej Niemiec, składa oświadczenie o złożeniu sprzeciwu przewidzianego w artykule IV Protokołu nr 1.

SZWAJCARIA

Zastrzeżenia złożone dnia 18 października 1991 r. podczas składania dokumentu ratyfikacji:

„Zgodnie z artykułem 1a Protokołu nr 1 Konfederacja Szwajcarska zastrzega sobie prawo do nieuznawania i niewykonywania w Szwajcarii orzeczenia wydanego w innym Umawiającym się Państwie, jeżeli:

- a) jurysdykcja sądu, który wydał orzeczenie, opiera się wyłącznie na artykule 5 punkt 1 niniejszej konwencji;
- b) pozwany miał miejsce zamieszkania w Szwajcarii w chwili wszczęcia postępowania; w rozumieniu niniejszego artykułu uważa się, że spółka lub osoba prawna ma swoją siedzibę w Szwajcarii, jeżeli ma ona swoją siedzibę statutową i faktyczne centrum działalności w Szwajcarii;
- c) pozwany sprzeciwia się uznaniu lub wykonaniu orzeczenia w Szwajcarii, o ile nie zrzekł się on ochrony wynikającej z oświadczenia w niniejszym ustępie.

Zgodnie z artykułem IV drugi akapit Protokołu nr 1 Konfederacja Szwajcarska zastrzega sobie prawo nałożenia obowiązku przestrzegania innych sposobów doręczania pism, dla których Szwajcaria jest krajem wysyłającym i przyjmującym, między urzędnikami sądowymi.

SZWECJA

Oświadczenie złożone dnia 9 października 1992 r.:

Szwecja oświadcza, że sprzeciwia się sposobowi doręczenia pism opisanemu w artykule IV drugi akapit Protokołu nr 1, zgodnie z którym pisma mogą być również przesyłane przez urzędników sądowych państwa, w którym zostały sporządzone, bezpośrednio urzędnikom sądowym państwa, na którego terytorium znajduje się osoba, dla której to pismo jest przeznaczone.

WŁOCHY

Oświadczenie złożone dnia 22 czerwca 1998 r.:

W związku z artykułem VI protokołu dołączonego do konwencji z Lugano z dnia 16 września 1988 r., Ambasada informuje, że artykuł 2 i artykuł 4 ustęp 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego (wymienionego w artykule 3 konwencji z Lugano) zostały uchylone artykułem 73 ustawy z dnia 31 maja 1995 r. nr 218 o reformie systemu włoskiego prawa prywatnego międzynarodowego.

W następstwie czego artykuł 3 konwencji z Lugano powinien wymieniać, w miejsce artykułów uchylonych, artykuły 3 i 4 ustawy z dnia 31 maja 1995 r. nr 218, na które nie może się powoływać osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Umawiającego się Państwa w celu uniemożliwienia zastosowania niniejszej konwencji.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Zastrzeżenie złożone dnia 15 lutego 1992 r.:

Rząd Zjednoczonego Królestwa zastrzega sobie prawo do rozszerzenia stosowania konwencji w późniejszym terminie na terytoriach, które reprezentowane są w stosunkach międzynarodowych przez rząd Zjednoczonego Królestwa.

Oświadczenie złożone dnia 31 lipca 1998 r.:

„Przypominając, że w dokumencie ratyfikacyjnym do konwencji rząd Zjednoczonego Królestwa zastrzegł sobie prawo do rozszerzenia stosowania konwencji w późniejszym terminie na terytoriach, które reprezentowane są w stosunkach międzynarodowych przez rząd Zjednoczonego Królestwa, oświadczam w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa, że konwencja powinna mieć zastosowanie do terytorium Gibraltaru spełniającego ten warunek.

Ponadto oświadczam, że następujące postanowienia konwencji powinny mieć zastosowanie do terytorium Gibraltaru, w następujący sposób:

artykuł 3 — odniesienie się przez Zjednoczone Królestwo w drugim ustępie do pewnych przepisów umożliwiających ustalenie jurysdykcji stosuje się *mutatis mutandis* do terytorium Gibraltaru;

artykuł 30 — odniesienie się przez Zjednoczone Królestwo w drugim ustępie stosuje się do terytorium Gibraltaru;

artykuł 32 — wniosek o wykonanie orzeczenia składa się do Najwyższego Sądu Gibraltaru, a w przypadku wniosku o utrzymanie orzeczenia — do Magistrates' Court przez Adwokata Generalnego Gibraltaru.

artykuł 37 — zgodnie z ustępem 1 artykułu, środek zaskarżenia od orzeczenia zezwalającego na wykonanie wnosi się do Najwyższego Sądu Gibraltaru, a w przypadku wniosku o utrzymanie orzeczenia — do Magistrates' Court przez Adwokata Generalnego Gibraltaru; zgodnie z ustępem 2 artykułu, od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia dopuszczalny jest jedyny środek zaskarżenia ograniczony do pytań prawnych wniesiony do Sądu Odwoławczego Gibraltaru, a w przypadku wniosku o utrzymanie orzeczenia — do Najwyższego Sądu Gibraltaru w sposób już stwierdzony;

artykuł 38 — odniesienie się przez Zjednoczone Królestwo w drugim ustępie stosuje się do terytorium Gibraltaru;

artykuł 40 — jeżeli wniosek o wykonanie orzeczenia został oddalony, wnioskodawca może wnieść środek zaskarżenia do Najwyższego Sądu Gibraltaru, a w przypadku wniosku o utrzymanie orzeczenia — do Magistrates' Court;

artykuł 41 — od orzeczenia wydanego w następstwie wniesienia środka zaskarżenia określonego w artykule 40 dopuszczalny jest jedyny środek zaskarżenia ograniczony do pytań prawnych wniesiony do Sądu Odwoławczego Gibraltaru, a w przypadku wniosku o utrzymanie orzeczenia — do Najwyższego Sądu Gibraltaru w sposób już stwierdzony.”

4. Informacje o państwach, które w terminie późniejszym staną się stronami powyższej konwencji, można uzyskać w Departamencie Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Minister Spraw Zagranicznych: *B. Geremek*